

PROCEDUREBLAD BEHANDELING RAADSVOORSTEL

HET COLLEGE VERZOEKT U DIT RAADSVOORSTEL TE BEHANDELEN

ONDERWERP : Verordening rechtspositie raadsleden en commissieleden 2019

ZAAKNUMMER : **GERELATEERDE ZAAK** :

B&W VERGADERING : N.v.t.

PRESIDIUM : 23 september 2019

RAADSVERGADERING : 10 oktober 2019

PORTEFEUILLEHOUDER : dhr. M.P. (Martijn) Dadema

BEHANDELEND AMBTENAAR : Jan Bouke Zijlstra
Telefoon: 06-53403922 e-mail: JanBouke.Zijlstra@raalte.nl

FATALE TERMIJN(EN) :

BIJLAGE(N):

(beslisdocumenten die meegezonden moeten worden)

1. Verordening rechtspositie raadsleden en commissieleden Raalte 2019
2. Raadsbesluit wijziging verordening op de werkgeverscommissie griffie Raalte 2012

RAADSVOORSTEL

RAADSVERGADERING : 10 oktober 2019

ZAAKNUMMER : **GERELATEERDE ZAAK** :

ONDERWERP : Verordening rechtspositie raadsleden en commissieleden 2019

VOOR INFORMATIE : agendacommissie/ griffier

SAMENVATTING

Op 1 januari 2019 zijn het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers in werking getreden. Deze besluiten zijn het sluitstuk van een meerjarig traject van stapsgewijze harmonisering en modernisering van de rechtspositie voor alle decentrale politieke ambtsdragers. Een beperkt aantal zaken is nog lokaal in te vullen. De nieuwe besluiten kennen een aantal wijzigingen die van invloed zijn op de rechtspositie van raadsleden. De wijzigingen voor de gemeenteraadsleden zijn deels een gegeven en deels bieden zij uw raad een keuzemogelijkheid. U kunt in een lokale verordening bepalen of en hoe u de mogelijkheden die het Rechtspositiebesluit biedt, toepast. In het presidium van 23 september jl. zijn de verschillende keuzemogelijkheden besproken, deze uitgangspunten zijn verwerkt in dit raadsvoorstel en bijgaande verordening.

BESLISPUNTEN

Wij stellen u voor:

1. De Verordening rechtspositie raadsleden en commissieleden Raalte 2019 vast te stellen.
2. De Verordening op de werkgeverscommissie griffie te wijzigen.
3. De extra lasten voor het jaar 2019 zijnde € 30.000,- mee te nemen in de zomernota 2020 in het jaarrekening resultaat, voor 2020 eenmalig te verwerken in de zomernota 2020 en de jaren hierop structureel te verwerken in de begroting 2021-2025.

INLEIDING

In het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers staan de hoofdlijnen en de belangrijkste bepalingen van de rechtspositie van onder andere de gemeenteraadsleden. Het merendeel van de rechtspositie is centraal bepaald en dwingend geregeld. Naast deze landelijke rechtspositiebesluiten dient er lokaal een verordening vastgesteld te worden. Samen bevatten zij de rechtspositie die van toepassing is op raadsleden. De onderwerpen die lokaal geregeld en ingevuld kunnen worden zijn in kaart gebracht en in het presidium inhoudelijk besproken.

Op dit moment kennen wij nog de Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden Raalte. Deze wordt vervangen door twee nieuwe regelingen. Eén regeling waarin de lokale rechtspositie voor het college wordt geregeld (vast te stellen door het college) en de ander voor de raadsleden (vast te stellen door uw gemeenteraad). Waar voorheen de raad bevoegd was voor zowel raadleden, commissieleden als collegeleden de rechtspositieregeling vast te stellen, geeft het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers nu ieder bestuursorgaan eigen regelruimte een lokale regeling vast te stellen.

Belangrijkste wijzigingen

De belangrijkste wijzigingen betreffen per 1 januari 2019:

1. Toelage vertrouwens-, onderzoeks- of andere bijzondere commissies
2. Toelage fractievoorzitters
3. Reiskosten woon/werk en reis/verblijfkosten voor raadsleden binnen de gemeente
4. Vergoeding tegemoetkoming verzekering arbeidsongeschiktheid, ouderdom of overlijden
5. Ter beschikking stellen van informatie- en computerapparatuur
6. Bedrijfsgeneeskundige zorg

Ad 1 – Toelage vertrouwens-, onderzoeks- of andere bijzondere commissies

In het Rechtspositiebesluit is centraal geregeld, dat raadsleden die lid zijn van een vertrouwenscommissie voor de herbenoeming van de burgemeester recht hebben op een bruto toelage van € 122,40 per maand (peildatum 1 januari 2019). Daarnaast is het mogelijk voor raadsleden die deel uitmaken van een (tijdelijke) onderzoekscommissie (zoals bijvoorbeeld een enquêtecommissie) een toelage toe te kennen waarvan de hoogte bij verordening wordt bepaald, maar die per jaar ten hoogste driemaal de maandelijkse vergoeding voor werkzaamheden bedraagt.

In de Verordening rechtspositie raadsleden en commissieleden wordt een mogelijkheid opgenomen om bij deelname aan een zogenaamde bijzondere commissie, anders dan de vertrouwenscommissie of onderzoekscommissie, een aanvullende toelage toe te kennen. Bij de instelling van een dergelijke commissie kan als de tijdsbesteding van de raadsleden dermate arbeidsintensief is, dat een aanvullende toelage op zijn plaats is. Is dit het geval, dan bedraagt de bruto toelage voor deelname maximaal €122,40 bruto per maand, voor de werkgeverscommissie is dit van toepassing.

Ad 2 – Toelage fractievoorzitters

De toelage voor fractievoorzitters is gewijzigd. In plaats van een percentage is hiervoor een vast bedrag per maand (van € 71,40) vastgesteld. Ook het variabele deel voor elk lid dat de fractie buiten de fractievoorzitter telt is op een vast bedrag per maand (van € 10,20 per lid) vastgesteld. De toelage bedraagt maximaal € 153,20 per maand. Hier is niet sprake van een keuzemogelijkheid, deze vergoedingen zijn in juli met terugwerkende kracht betaalbaar gesteld.

Ad 3 – Reiskosten woon-werk en reis-en verblijfkosten

De huidige bepalingen rondom vergoeding van reiskosten voor reizen *buiten* de gemeente blijven gehandhaafd en zijn opnieuw te vinden in de lokaal vast te stellen verordening. Hierin wordt ook opgenomen de mogelijkheid om naast de vergoedingshoogte van € 0,19 per kilometer ook eventuele parkeer-, tol- en veerkosten te vergoeden.

Nieuw geregeld in het Rechtspositiebesluit is het recht op een vergoeding voor raadsleden van de reiskosten van het woon-werkverkeer (van huis naar het gemeentehuis) én voor eventuele dienstreizen *binnen* de gemeente tegen een vergoedingshoogte van € 0,19 per kilometer. Ook de eventuele pontveerkosten kunnen daar bovenop worden vergoed. Hier is geen sprake van een keuzemogelijkheid. In overleg met de belastingdienst wordt gezocht naar een regeling die de administratieve lasten zoveel mogelijk beperkt.

Ad 4 – Vergoeding tegemoetkoming verzekering arbeidsongeschiktheid, ouderdom of overlijden

Artikel 3.1.9. lid 1 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers luidt als volgt:
De gemeenteraad kan bij verordening bepalen dat de raadsleden eenmaal per jaar een bedrag ontvangen ter hoogte van het bedrag van de vergoeding van hun werkzaamheden voor één maand, waarmee zij voorzieningen kunnen treffen ter zake van arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden.

Als (nieuwe) raadsleden door het raadswerk minder (gaan/kunnen) werken in hun hoofdbetrekking, bouwen zij (onder andere) minder pensioen op dan wanneer zij geen raadslid zouden zijn. In die gevallen is het redelijk hiervoor een financiële tegemoetkoming te verstrekken. Deze tegemoetkoming bedraagt € 958,91 per jaar (peildatum 1 januari 2019). Daarnaast kan het ook een stimulans zijn voor kandidaat raadsleden om zich beschikbaar te stellen als raadslid als men vooraf weet dat er een financiële compensatie voor het pensioenverlies mogelijk is. In de verordening wordt nu de

mogelijkheid opgenomen om een tegemoetkoming aan te vragen als het raadslid aantoonbaar minder uren is gaan werken dan wel aantoonbaar over een langere periode minder inkomsten heeft dan vóór het aanvaarden van het raadslidmaatschap. Deze voorwaarde voor toekenning wordt dan bij het indienen van de aanvraag getoetst door het presidium.

Ad 5 – Ter beschikking stellen van informatie- en communicatieapparatuur

Op dit moment heeft de gemeente de keuze om politieke ambtsdragers digitaal gereedschap (bijvoorbeeld een laptop) ter beschikking stellen of een vergoeding hiervoor te geven. Het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers gaat uit van het ter beschikking stellen (het in bruikleen geven waarbij het eigendom bij de gemeente blijft) van digitaal gereedschap. Na 1 januari 2019 is het niet (meer) mogelijk een tegemoetkoming voor de aanschaf of het gebruik van een eigen computer en bijbehorende randapparatuur te geven. Er is geen grondslag meer die een tegemoetkoming mogelijk maakt of bestaande vergoedingsaanspraken respecteert. Dat betekent dat de gemeente faciliteiten als smartphone en tablet of laptop, voor zover nodig en gewenst, moet verstrekken.

Omdat deze nieuwe regeling strijdig kan zijn met de rechtszekerheid van zittende raadsleden, is er sprake van een overgangsregeling voor raadsleden die voor 1 januari 2019 al een vergoeding voor informatie- en communicatievoorzieningen ontvingen. De overgangsregeling is van toepassing op raadsleden die in 2018 een tegemoetkoming of vergoeding ontvingen en geldt voor dat raadslid tot het moment van aftreden of herbenoeming. Voor hen zal op grond van het overgangsrecht de status quo worden gehandhaafd.

Ad 6 – bedrijfsgeneeskundige zorg

Bedrijfsgeneeskundige zorg zoals bijvoorbeeld ziekteverzuimbegeleiding moet ingekocht en aangeboden worden. Dit kan overeenkomstig de werkwijze zoals deze voor de ambtelijke organisatie is geregeld. Raadsleden die dat wensen (en niet in loondienst zijn bij een werkgever) kunnen bij langdurige (dreiging van) arbeidsongeschiktheid gebruik maken (ook preventief) van de diensten van de bedrijfsarts.

BEOOGD EFFECT

Een goede rechtspositie voor politieke ambtsdragers waar de lokale regelruimte is ingevuld in een actuele verordening om rechtmatig voorzieningen en vergoedingen te kunnen verstrekken.

ARGUMENTEN

1.1 In overeenstemming brengen van de lokale regeling met de landelijke regeling over de rechtspositie van decentrale politieke ambtsdragers.

1.2 en 2.1. De raad is bevoegd een regeling vast te stellen voor raadsleden en voor commissieleden.

Het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers geeft ieder bestuursorgaan eigen regelruimte een lokale regeling vast te stellen. Dit betekent dat het college een eigen regeling vast kan stellen. De raad is bevoegd een verordening vast te stellen voor raadsleden én voor commissieleden.

1.3 en 2.2 Een actuele regeling is noodzakelijk voor het rechtmatig verstrekken van voorzieningen of het uitbetalen van vergoedingen aan raadsleden en commissieleden.

1.4 Het vaststellen van de vergoeding voor commissieleden is een bevoegdheid van de raad.

Zowel de raad, het college als de burgemeester kunnen commissies instellen. Dit is geregeld in artikel 84 van de Gemeentewet. De raad, het college dan wel de burgemeester regelen de zelf werkwijze en de vergaderingen van de door hen ingestelde commissies.

Het bepalen van vergoedingen voor het bijwonen van vergaderingen van de commissie of een vaste vergoeding voor werkzaamheden en van reis- en verblijfkosten in verband met reizen binnen de gemeente of een tegemoetkoming in de kosten, is aan de raad. De raad stelt deze vergoeding voor leden van de commissie die geen lid zijn van de raad of van het college vast bij verordening. Voorbeelden van dergelijke commissies zijn: de commissie bezwaarschriften, de rekenkamercommissie, de monumentencommissie, de adviesraad werk- en inkomen, de Wmo-raad en de commissie van werk naar werk.

KANTTEKENINGEN

FINANCIËN

Als uw raad besluit tot vaststelling van de voorliggende verordening dan is er een extra budget nodig van € 30.000,- op jaarbasis. Hiervoor is geen dekking in de begroting en via het gemeentefonds vindt geen compensatie plaats. De lasten voor het jaar 2019 worden meegenomen in het jaarrekening resultaat. Voor het jaar 2020 worden de lasten verwerkt in de zomernota 2020 en de jaren hierop worden ze structureel verwerkt in de begroting 2021-2025

VERVOLG

Na vaststelling zal de personeels- en salarisadministratie de gewijzigde vergoedingen indien noodzakelijk met terugwerkende kracht verrekenen.

De verordeningen treden in werking na bekendmaking in het elektronisch Gemeentebblad op www.overheid.nl.

We verzenden de verordening naar gedeputeerde staten van de provincie Overijssel. De Gemeentewet bepaalt namelijk dat een verordening over geldelijke voorzieningen ten behoeve van leden van de raad en de commissies aan gedeputeerde staten worden gezonden.

COMMUNICATIE

Over de wijze van declareren etc. worden de raadsleden en commissieleden na besluitvorming nader geïnformeerd. Indien nodig worden de processen bij de personeels- en salarisadministratie hierop aangepast.

BIJLAGEN

1. Verordening rechtspositie raadsleden en commissieleden Raalte 2019
2. Raadsbesluit wijziging verordening op de werkgeverscommissie griffie Raalte 2012
3. Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers
4. Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers
5. VNG Lbr. 19/004 Modelregelingen rechtspositie college en raad

Het presidium

de griffier

de burgemeester